

1.5 Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайлан

1.Монгол Улсын Засгийн газрын урт хугацааны бодлогын баримт бичиг “Алсын хараа 2050”

5.3.4.Мэдээллийн технологи, харилцаа холбооны хамрах хүрээг өргөтгөж, орон нутагт өндөр хурдны сүлжээг нэвтрүүлж, хэрэглээг нэмэгдүүлнэ.

2.Монгол улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл

5.3.1.цахим засаглалыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчин бурдэж, хүн амыг өндөр хурдны интернэтийн сүлжээнд холбоно.

3.Засгийн газрын үйл ажиллагааны 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр

4.1.5.Бүх нийтийн мэдээлэл, харилцаа холбооны үйлчилгээний өсөн нэмэгдэх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах дэд бүтцийг байгуулж, хамрах хүрээг өргөжүүлж, багтаамжийг нэмэгдүүлнэ гэж заасны дагуу Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн салбарт харилцаа, холбоо мэдээллийн технологийн дэвшилтэг технологийг нэвтрүүлж, мэдлэг оюунд тулгуурласан цахим үндэстнийг цогцлоох, дижитал дэд бүтэц, цахим засаглалыг бий болгох зорилтын хүрээнд техник технологийн өргөтгөл шинэчлэлийг цаг алдалгүй хийж, цахим үйлчилгээг хүргэх сүлжээний хамрах хүрээг тэлэх мөн үйлчилгээг чанартай, найдвартай хүргэж, хэрэглэгчийн эрэлт хэрэгцээг хангахуйц, компанийн ашигт ажиллагааг дээшлүүлэх шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэх компанийн дунд болон урт хугацааны төлөвлөлтийг “Монголын Цахилгаан Холбоо” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 196 дугаар хурлын № 02 тогтоолоор батлуулсан.

Уг дунд хугацааны төлөвлөлтийн дагуу Өргөн зурvasын өндөр хурдны гуравласан үйлчилгээ (суурин утас, интернэт, телевиз)-ний FTTH /Fiber to the home/ технологи нь сүүлийн жилүүдэд хурдтай хөгжиж компанийн үндсэн гол үйлчилгээний нэг болсон хэдий ч сүлжээний дэд бүтцийн хүртээмж бага алслагдсан бус нутаг сумдад үйлчилгээ авах боломжгүй байгаа айл өрх, албан хэрэглэгчид олон байгаа тул орон даяар сүлжээгээ өргөжүүлж, гуравласан үйлчилгээг үзүүлэхээс гадна хүртээмжтэй байдлыг нэмэгдүүлэх, цахим шилжилтийг дэмжиж, алслагдмал байдлаас үл хамааран харилцаа холбооны үйлчилгээг хүн бүр тэгш хүртэх боломжийг олгохоор ажиллаж байна. Компанийн 2025 оны жилийн эцсийн хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 21 аймгийн 82 суманд 8,500 хэрэглэгчтэй болсон байна. 2026 оны бизнес төлөвлөгөөнд 7,000 хэрэглэгч шинээр холбооор төлөвлөсөн болно.

Засгийн газрын үйл ажиллагааны 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт Бүх нийтийн мэдээлэл, харилцаа холбооны үйлчилгээний өсөн нэмэгдэх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах дэд бүтцийг байгуулж, хамрах хүрээг өргөжүүлж, багтаамжийг нэмэгдүүлнэ гэж заасны дагуу 21 аймгийн холбооны газрын Cisco-ASR903 рүтер, PPPoE серверийг Mikrotik CCR1036-8G-2S+ рүтер рүү шилжүүлэн 10G холболтоор үйлчилгээг хүргэж эхэлсэн.

Эдгээр төхөөрөмжүүдийг шинэчилснээр эрчим хүчний зарцуулалт, ашиглалт үйлчилгээний зардал буурч, MIX сүлжээнд хурдны хязгааргүй үйлчилгээг хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж интернэт үйлчилгээний урсгалын багтаамжийг дээшлүүлэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлсэн.

Интернэтийн ачаалал, сүлжээний ажиллагааг сайжруулах хүрээнд Windows Update, Office365, OneDrive, Teams үйлчилгээг кэшлэн, DO сервер болон дотоод CDN чиглүүлэлт нэвтрүүлэн гадаад гарцын урсгал 1Gb бууруулсан.

Засгийн газрын үйл ажиллагааны 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт Багш бүрийг компьютержуулах, Ухаалаг сургууль, Ухаалаг анги зэрэг төсөл хэрэгжүүлэн PEARSON Англи хэлний хөтөлбөр, EDUTEN Математикийн хөтөлбөр, Medle.mn зэрэг “Сургалтын цахим систем”-ийг нэвтрүүлэн боловсролын үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй, чанартай хүргэх, боловсролын чанарын ялгааг арилгах, багшийн ажлын ачааллыг бууруулахаар зорин ажилласан.

Монгол Улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй нийт 727 сургуулийн 1,702 байранд 27,038 төхөөрөмж суурилуулан утасгүй дотоод сүлжээг шинээр зохион байгуулж, OMADA нэгдсэн хяналтанд оруулж, мөн ашиглалт үйлчилгээг нь хариуцах ажлыг салбарын топ компаниуд болох Мобинет ХХК болон Юнивишн ХХК-тай хамтран хэрэгжүүлсэн.

Уг төслийн хүрээнд: Улаанбаатар хотын Чингэлтэй дүүрэг, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Говь-Алтай, Өмнөговь, Завхан, Увс, Хөвсгөл аймгийн төрийн өмчит 262 сургуулийн 712 хичээлийн, дотуур болон мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн байранд дотоод сүлжээг байгуулсан бөгөөд 9397 төхөөрөмж суурилуулсан бөгөөд төслийн гүйцэтгэл 100 хувь байна. 2025 онд Дорнод аймаг болон нийслэлийн зарим төрийн өмчийн ЕБСургуулиудад интернэт урсгал, дотоод болон гадаад сүлжээний ашиглалт үйлчилгээг хариуцан ажиллаж байна.

Мэдээлэл, харилцаа холбооны шинэ дэвшилтээ технологийг дэмжих, оновчтой шийдлийг нэвтрүүлэх, алслагдсан бус нутгийг мэдээллийн технологиор хангах зорилгоор Цахим Хөгжил, Инновац, Харилцаа Холбооны Яамны дэмжлэгтэйгээр, Ази Номхон Далайн Цахилгаан Холбооны Байгууллага (APT) -ын хөрөнгө оруулалт болон Япон улсын KDDI сангийн санхүүжилтаар “Монгол улсын нутаг дэвсгэрт Онцгой байдал, Гамшигийн үед мэдээ, мэдээллийг FM радио долгионыг ашиглан алс хязгаар бус нутагт зарлан мэдээлэх” APT-C2 төслийг Радио телевизийн үндэсний сүлжээ, Онцгой байдлын ерөнхий газар болон Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамтай хамтран амжилттай хийж гүйцэтгэсэн.

Япон улсын KDDI сангийн буцалтгүй тусламжаар F-PAC технологийн 24 корын 15 км шилэн кабелийг далайн доор суурилуулж Монгол Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг Хөвсгөл нуурын байгалийн цогцолборт газрын Хүзүүвчийн шил, Жанхай даваа орчмын аялал жуулчлалын бусэд шилэн кабелийн сүлжээ байгуулж өргөн зурvasын өндөр хурдын интернэтийн үйлчилгээг хүргэх магистраль сүлжээ байгуулсан.

Цахим хөгжил харилцаа холбооны яамтай хамтран нийгмийн хариуцлагын хүрээнд зорилтот бүлэгт чиглэсэн үйл ажиллагааг дэмжин алслагдсан гэр хороололд 70км магистрал, 156км хэрэглэгчийн ШК сүлжээг байгуулан Баянзүрх дүүргийн 23, 28-р хороо, Чингэлтэй дүүргийн 14-16-р хороо, Хан-Уул дүүргийн Өлзийт хороолол, Булган аймгийн Дашичилэн сум, Говь-Алтай аймгийн Дарви сум, Тайшир сумдын 3500 айл өрхийг өндөр хурдны интернэтийн үйлчилгээг хүргэсэн.

Таксофон үйлчилгээг Ребрендинг хийж зах зээлд шинээр нэвтрүүлж улсын хэмжээнд Ерөнхий боловсролын сургуулийн 288 хичээлийн, 16 дотуур байранд Зэвсэгт хүчний 0113, 120, 137-р цэргийн анги, Авто тээврийн үндэсний төв, Улсын 2-р төв эмнэлэг, Улаанбаатар төмөр зам, болон Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгийн төв вокзалд нийт 336 цэгт үйлчилгээг хүргэлээ.

Соёлын яамтай хамтран монгол улсын нутаг дэвсгэрийг хамарсан 260 сумын соёлын төвийг өндөр хурдны өргөн зурvasын интернэтийн сүлжээнд холбох төслийг бүрэн хэрэгжүүлсэн.

Дорноговь аймгийн Зүүнбаян sumaас Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сум хүртэлх 414 км төмөр замын дагуух 6 зөрлөг 1 өртөөний 144 цэгт харилцаа холбооны үйлчилгээг хүргэсэн. Мөн Таван толгой - Гашуун сухайт чиглэлийн 6 зөрлөг 2 өртөө, 3 дэд станцид суурин утас, интернет, IP TV гурвалсан үйлчилгээг хүргэсэн.

Мөн компанид ISO/IEC 27001:2022 менежмент тогтолцооны суурь баримт бичгийн сан бүрдэж, стандартын шаардлага хангах үндэс тавигдсан.

Үндэсний Статистикийн Хороонд “Хүн ам, орон сууцны тооллого – 2025” судалгааны дуудлагын төвийн систем байгуулан хамтран ажиллаа.

ХХЗХ-оос баруун аймгуудын харилцаа холбооны салбарын чиг хандлага, тулгамдаж буй асуудалаар “Харилцаа холбооны хөгжил 2025” зөвлөгөөн зохион байгуулж, Улаанбаатар, Завхан, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Баян-Өлгий аймгийн холбооны газрын төлөөлөл оролцож, орон нутагт тулгамдаж буй асуудлаар илтгэл тавьж, ХХЗХ-д санал хүргүүлэн ажиллалаа.

Мэдээллийг нийтэлсэн: (Нээлттэй мэдээллийг дэлгэрүүлж авах, тодруулах албан тушаалтан)

Төмөрбаатар БЯМБАСҮРЭН

Ерөнхий менежер

Инновац, Бизнес хөгжлийн газар
Бодлого, төлөвлөлтийн алба

Утас: 7010-2211

Гар утас: 8809-6895

И-мэйл: planning@mtcone.net

Төмөрбаатар БЯМБАСҮРЭН

Бодлого төлөвлөлтийн албаны

Ерөнхий менежер
Инновац, бизнес хөгжлийн
газар

МОНГОЛЫН ЦАХИГДААН ХОЛБОСОХ ХК
Энхтайвны өргөн чөлөө-1, Ш/Х-1166,
Улаанбаатар-15160, Монгол улс

Утас: (+976) 7010 2211
Факс: (+976) 7010 2211
Гар утас: (+976) 8809 6895
И-мэйл: planning@mtcone.net,
Веб: www.telecommongolia.mn

Энхтайвны өргөн чөлөө-1, Ш/Х-1166, Улаанбаатар-15160, Монгол улс